

Det frivillige Skyttervesen

Langtidsplan 2021 – 2024

Innholdsfortegnelse

Formål	4
Visjon	4
Verdier – grunnmur	5
Samarbeidet mellom DFS og Forsvaret	5
Etikk	6
Fokusområder	6
Rolle- og ansvarsfordeling i organisasjonen	6
1. Samarbeid med Forsvaret	7
1.1 Tilgang på skytebaner	8
1.2 Videreføre og utvikle samarbeid om opplæring	8
1.3 Rekruttering til Forsvaret	8
1.4 Veteraner fra Forsvaret	8
1.5 Kjennetegn på måloppnåelse i planperioden	8
2. Utdanning og kompetanse	8
2.1 Rekruttering og utdanning av instruktører	8
2.2 Rekruttering og utdanning av tillitsvalgte	8
2.3 Kjennetegn på måloppnåelse i planperioden	8
3. Ungdoms- og rekrutteringsarbeid	10
3.1 Skyteskole – rekruttering for fremtiden	10
3.2 Breddeskytteren – kjernen i skytterlaget	10
3.3 Skytterlagsmiljøet – nøkkelen til suksess	11
3.4 Ungdomsutvalget – ildsjelene	11
3.5 Kjennetegn på måloppnåelse i planperioden	11
4. Anlegg	12
4.1 Anleggsutvikling	12
4.2 Miljø og sikkerhet	12
4.3 Kjennetegn på måloppnåelse i planperioden	12
5. Sport og konkurranser i DFS	13
5.1 Fellesdel	13
5.2 Feltskyting	13
5.3 Stang – og felthurtigskyting	13
5.4 Skifeltskyting og skogsløp med skyting	13
5.5 Utendørs baneskyting	14
5.6 Innendørs 15 meter skyting	14
5.7 Skytingens Dag	14
5.8 Kjennetegn på måloppnåelse i planperioden	14
6. Landsskytterstevnet	15
6.1 Landsskytterstevnet	15
6.2 Landsskytterstevnet/Nasjonalt arrangement innendørs	15
6.3 Kjennetegn på måloppnåelse i planperioden	15
7. Organisasjonsutvikling, økonomi og kommunikasjon	16
7.1 Organisasjonsutvikling	16
7.2 Økonomiske rammevilkår	16
7.3 Markedsavtaler og samarbeidspartnere	16
7.4 Informasjons- og kommunikasjonsteknologi (IKT)	17
7.5 Kompetanse og dokumentasjon	17
7.6 Norsk Skyttertidende (NST)	17
7.7 Kommunikasjon og media	17
7.8 Kjennetegn på måloppnåelse i planperioden	17
8. Samfunnsansvar	18
8.1 Styrke samarbeid med offentlige myndighetsorgan og politikere	18
8.2 Styrke DFS sin samfunnsrolle	18
8.3 Organisasjon og etikk	18
8.4 Kjennetegn på måloppnåelse i planperioden	18
9. Økonomisk prognose 2021-2024	19

Innledning

Det frivillige Skyttervesens (DFS) Langtidsplan for 2021-2024 skal være organisasjonens styrende verktøy for den neste 4-års perioden.

Langtidsplanen for 2016-2020 har hatt fokus på feltaktiviteter, skyteskoler, utdanning og anlegg. Sentralt har vi også arbeidet mye med større synliggjøring av våre samfunnsoppgaver og vår relevans for Forsvaret. Det er gjort en solid innsats med å videreutvikle organisasjonens tilknytning til Forsvaret. Det er skrevet ny avtale med Forsvaret om støtte til Landskytterstevnet for perioden 2021-2030, og det er skrevet ny samarbeidsavtale med Heimevernet. Dialogen med Stortinget og Forsvarsdepartementet er god. Stortingsrepresentantene kjenner godt til oss, hva vi gjør og hva vi står for. Forsvarsdepartementet gir gode tilbakemeldinger på hvordan vi løser vårt nye og mer omfattende samfunnsoppdrag, samt forvalter våre ressurser, senest gjennom en omfattende evaluering fra 2018.

De aller fleste vedtatte tiltak i Langtidsplan 2016-2020 er gjennomførte. De fleste måltall for våre fokusområder viser en positiv utvikling, og spesielt satsingen på skyteskoler og skyte-instruktørutdanning har vært en suksess. Vi har imidlertid en liten nedgang i ungdoms-aktiviteten. I langtidsplanen for 2021-2024 ønsker vi gjennom fokusområde lagsaktivitet og flere aktivitetsrettede tiltak å sette enda større fokus på bredde-rekruttering på lagsnivå.

Den nye langtidsplanen for 2021-2024 har blitt til etter en grundig prosess i hele organisasjonen. Norges Skytterstyre, DFSU, Feltutvalget og administrasjonen har gjennom flere møter sett på hvordan vi kan legge til rette for å øke lagsaktiviteten. Oppsummering fra leder-samlingen i 2019 og innspill fra samlagene har bidratt til det resultatet som i dag foreligger.

Planen innebærer en målrettet satsing på utdanning og aktivitet av tillitsvalgte på lagsnivå. Flest mulig av den norske befolkning skal få opplæring i en god og ansvarlig våpen- og sikkerhetskultur. Skyteskoler og opplæring av skyteinstruktører og tillitsvalgte i alle ledd er svært viktig for at flest mulig skal få tilbud om lære å skyte på en sikker og god måte. Satsing på utdanning av tillitsvalgte i skytterlagene forsterkes gjennom nye kurstilbud i planperioden.

Samarbeidet med skolene skal styrkes for å ivareta vårt offentlige samfunnsansvar.

Nye miljøkrav til våre skytebaneanlegg blir tema i langtidsplanperioden. Det er særdeles viktig at skytterlagene vedlikeholder sine skytebaner og kulefang i samsvar med gjeldende regler. DFS planlegger en form for miljøsertifisering av skytebanene i planperioden. Dette for å kunne dokumentere at DFS og skytterlagene er bevisst sitt samfunnsansvar.

Det gode samarbeidet med Forsvaret videreføres, og det planlegges et nærmere samarbeid med Heimevernet om et sommertreff for ungdommer.

Vi mener at langtidsplanen blir et godt styringsverktøy, med konkrete og målbare tiltak. Vi ser fram til god oppfølging av langtidsplanen fra alle ledd innen Det frivillige Skyttervesen, med en felles målsetning om å øke lagsaktiviteten i perioden 2021-2024.

Bernt Brovold

President

Jarle Tvinnereim

Generalsekretær

Formål

Det frivillige Skyttervesen (DFS) ble opprettet på bakgrunn av vedtak i Stortinget 30. juli 1892. For å motta statsbidrag fra 1. juli 1893, satte Stortinget som betingelse at skytterlagene måtte gi sin tilslutning til den nye organisasjonen og godta betingelsene (grunnreglene). Et stort flertall av skytterlagene i Folkevæbningen og Centralforeningen som svarte, svarte ja. Det første fellesstyret ble valgt 6. juli 1893 i forbindelse med Landsskytterstevnet i Kristiansund. DFS har med bakgrunn i dette brukt 1. juli 1893 som «stiftelsesdato» for organisasjonen.

DFS formålsparagraf er sist godkjent av Stortinget i 2016, og har følgende ordlyd:

§ 1-1: Det frivillige Skyttervesens formål er å fremme god våpenkultur og praktiske skyteferdigheter, samt sikre tilgang til en desentralisert skytebanestruktur, til nytte for Forsvaret og samfunnet for øvrig.

Målet i § 1-1 skal søkes nådd gjennom følgende beskrivelse:

§ 1-2: Det frivillige Skyttervesens mål skal søkes nådd gjennom ungdoms- og rekrutteringsarbeid, instruksjon i våpenbruk, samt øving og konkurranser i bane- og feltmessige skytinger.

DFS har ca. 135.000 medlemmer. Organisasjonen er bygd opp av ca. 840 skytterlag, 48 skyttersamlag, 9 landsdelskretser og et sentralledd. DFS har ca. 10 000 frivillige tillitsvalgte, og representerer en stor dugnadsånd gjennom at organisasjonens frivillige årlig bidrar med ca. 13 millioner dugnadstimer.

DFS er en breddeorganisasjon, og har et bredt spekter av skyteaktiviteter med rifle, som passer for alle generasjoner og kjønn:

- Bane, feltskyting, stang- og felthurtigskyting, i hovedsak med grovkalibret våpen.
- 15 m innendørsskyting med finkaliber.
- Skifeltskyting og skogsløp med skyting, i hovedsak med grovkalibret våpen.

Visjon

Vår formålsparagraf og måloppnåelse kan beskrives gjennom følgende visjon:

Best på skyteaktiviteter og våpenkultur!

Satsingsområdene i langtidsplanen er forankret i formålsparagrafens tre deler:

Verdier – grunnmur

DFS skal forankre sin virksomhet i tre kjerneverdier, de tre F-er: **Forsvarsbygger, Folkesport og Forbilde**

FORSVARSBYGGER

DFS skal gjennom vårt brede engasjement og støtte bidra til god forsvarsvilje og forsvarsevne i det norske folk. Vi skal tilby våre skytebaner og skyte-ekspertise til Forsvaret for å bidra til at de når sine målsettinger.

FOLKESPORT

DFS skal være en attraktiv og inkluderende breddeorganisasjon der begge kjønn, alle generasjoner og ulike etnisiteter kan drive en aktivitet de har glede og nytte av. Fokus skal være på at flest mulig oppnår utvikling og mestring til sitt ambisjonsnivå, og samtidig bidra til å oppnå samfunnets mål om en god folkehelse.

FORBILDE

DFS skal gjennom god våpenopplæring og holdningsskapende arbeid bidra til en høyverdilig våpenkultur hos skyttere og storviltjegerne. Vi skal være en utdanningsinstitusjon for ungdom, gjennom å tilby et helhetlig og utviklende fritidstilbud. Ledere og instruktører skal være forbilder for ansvarlig og respektfull våpenbehandling, og gode formidlere av organisasjonens mål.

Samarbeidet mellom DFS og Forsvaret

DFS er en organisasjon av frivillige som bidrar til å utføre et konkret oppdrag for Forsvaret og samfunnet for øvrig. Samarbeidet mellom DFS og Forsvaret har vært og er av stor betydning for begge parter, både operativt og økonomisk. Gjennom DFS' grunnregel § 1-11 og samarbeidsavtale mellom DFS og Heimevernet (HV), gis Forsvaret rett til å inngå avtale med skytterlagene om bruk av skytebanene. For HV er samarbeidet og avtalene med DFS avgjørende for et desentralisert trenings- og øvingskonsept. Tilgangen til lokale baner og infrastruktur for trening og øving sparer ressurser, ved at tiden mannskapene er inne til tjeneste utnyttes optimalt og kravet til lokalkunnskap ivaretas.

Et økt bidrag fra HV til samfunnet i forbindelse med beredskap og krisehåndtering, vil øke behovet for et tett samarbeid om bruk av skytebaner og skytterhus. DFS tilbyr flere kurs for Forsvarets personell, blant annet skyteinstruktørkurs og skarpskyttertrenting. Det er faste årlige samarbeidskurs med HV.

Forsvaret støtter Landsskytterstevnet gjennom egen avtale med DFS for perioden 2021-2030.

Profesjonaliseringen av Forsvaret har således ikke endret viktigheten av DFS sitt bidrag til rekruttering, grunnopplæring i skyteferdigheter og sikkerhet på skytebanen. Forsvaret selv fastslår at størst verdi i dag er tilgangen til skytebaner over hele Norge. DFS sitt bidrag til totalforsvaret er gjennom samarbeidet betydelig, og bidrar i stor grad til økt forsvarsvilje og forsvarsevne.

Etikk

Det frivillige Skyttervesen har vedtatt etiske retningslinjer, som gjelder for tillitsvalgte, ansatte og medlemmer av organisasjonen. Høy etisk standard er både et individuelt og et felles ansvar. De etiske retningslinjene skal være en hjelp til å bli bevisst på organisasjonens formål og verdier med sikte på å realisere disse.

Økonomi

Det frivillige Skyttervesen sentralt finansieres hovedsakelig med offentlige midler. Organisasjonen har i liten grad frie midler. Nøkternhet og fornuftig bruk av økonomiske ressurser har preget vår organisasjon og skal selvfølgelig også gjøre det framover. Det er nødvendig med svært klare prioriteringer og all aktivitet skal støtte opp om formålsparagrafen, - vårt brede samfunnsoppdrag.

Fokusområder

Det settes av ekstra ressurser til ett fokusområde i planperioden for å involvere hele organisasjonen i gjennomføring av langtidsplanens målsettinger.

Fokusområde i planperioden er: **Lagsaktivitet**

Samlagene og skytterlagene involveres ved gjennomføring av fokusområdet. Her vil det bli iverksatt flere tiltak som skal bidra til å øke lagsaktiviteten, og på en best mulig måte løse vårt oppdrag i planperioden. Den sentrale ressursinnsatsen vedtas endelig av Norges Skytterstyre i årlige budsjett.

Rolle- og ansvarsfordeling i organisasjonen

Norges Skytterstyre er ovenfor Skyttertinget ansvarlig for at Langtidsplan 2021-2024 gjennomføres slik Skyttertinget bestemmer.

De sentrale utvalgene gis i planen medansvar for innsatsområder/tiltak på nasjonalt nivå. Samlagene og landsdelskretsene gis tilsvarende medansvar på regionalt nivå. Lokalt er skytterlagene ansvarlig for det operative ansvaret innenfor flere satsingsområder.

Generalsekretæren er ovenfor Norges Skytterstyre ansvarlig for at Skytterkontorets ressurser prioriteres i samsvar med vedtatt plan. Generalsekretæren utarbeider en detaljert tiltaksplan med tidsfrister og ansvar for gjennomføring av tiltak i langtidsplanen. Tiltaksplanen blir lagt fram for Norges Skytterstyre til godkjenning, og evalueres deretter årlig, for å sikre at langtidsplanens målsettinger blir nådd.

De økonomiske konsekvenser av planen skal tas hensyn til ved oppsett av årsbudsjett og budsjettsøknader til offentlige myndigheter. År 2020 er grunnlagsår for definerte målsettinger med måltall.

1. Samarbeid med Forsvaret

HOVEDMÅL: Bidra til å styrke forsvarsviljen og forsvarsevnen gjennom å støtte Forsvaret med opplæring og felles bruk av DFS sine anlegg.

STRATEGI: Prioritere tiltak som har størst mulig effekt for totalforsvaret.

1.1 Tilgang på skytebaner

Delmål: Felles bruk av skytebaneanlegg der dette er naturlig og formålstjenlig for begge parter.

TILTAK:

- I samarbeid med Heimevernet (HV) legge til rette for desentralisert lagring av Forsvarets materiell på våre skytebaner.
- Jevnlig dialog med HV og Forsvarsbygg om anlegg som brukes til militær øving og trening.
- Involvere Forsvaret aktivt i overordnede arealplan- og reguleringsprosesser for anleggsutvikling.
- Videreutvikle samarbeidet mellom samlag/skytterlag og HV-distrikt/HV-område, jf. samarbeids-avtale mellom DFS og HV.

Medansvar: Samlagene og skytterlagene

1.2 Videreføre og utvikle samarbeid om opplæring

Delmål: DFS skal være en viktig støtte til Forsvaret med skytefaglig opplæringskompetanse.

TILTAK:

- Tilby skyte- og instruktørtrening for Forsvarets personell.
- Aktiv markedsføring av tilbudene til Forsvaret gjennom oppsøkende virksomhet.
- Samarbeide med Heimevernet og Hæren om skytefaglig instruktør- og skarpskytteropplæring.
- Tilby grunnleggende skyteopplæring til HV-ungdommen.
- Bevisstgjøre verdien av egentrening gjennom å delta i DFS-aktivitet og konkurranser.

1.3 Rekruttering til Forsvaret

Delmål: Bidra til at flere skyttere fra DFS rekrutteres til Forsvaret.

TILTAK:

- Gjøre ungdommen bedre kjent om Forsvarets tilbud gjennom årlige sommertreff for ungdom.
- Videreutvikle samarbeid mellom DFS og Forsvarets personell- og vernepliktsenter.
- Aktiv profilering av Forsvaret på Landsskytterstevnet.
- Legge til rette for at ungdomsskyttere i DFS får informasjon om Forsvarets utdanningstilbud.

1.4 Veteraner fra Forsvaret

Delmål: Få flere veteraner aktivt med i skytterlagsarbeidet gjennom samarbeidsavtale med NVIO.

TILTAK:

- Legge til rette for aktiviteter gjennom samlag og skytterlag.

Medansvar: Samlagene og skytterlagene.

1.5 Kjennetegn på måloppnåelse i planperioden

- Aktivt samarbeid med Forsvaret/HV om bruk av skytebaner til øving, trening og lagring.
- Arrangere minimum 15 kurs for og i samarbeid med Forsvarets personell.
- I samarbeid med HV arrangere sommertreff for ungdommer med minst 200 deltakere årlig.
- Øke antall veteraner fra NVIO som deltar i DFS-aktiviteter.

2. Utdanning og kompetanse

HOVEDMÅL: Øke rekrutteringen og aktiviteten i DFS gjennom flere motiverte og kvalifiserte instruktører og tillitsvalgte.

STRATEGI: Dagens instruktørutdanning videreføres og utvikles til et mer tilpasset og fleksibelt tilbud. Styrke tilbudet om opplæring for tillitsvalgte i skytterlagene. Videreutvikle organisasjonens materiell og konsepter slik at dette bidrar til frivillighet og høy kvalitet på skyte- og sikkerhetsopplæringen, og det administrative arbeidet i skytterlagene.

2.1 Rekruttering og utdanning av instruktører

Delmål: Styrke rekrutteringen til DFS gjennom flere aktive og kvalifiserte instruktører.

TILTAK:

- Dagens samarbeidskurs med Heimevernet om utdanning av skyteinstruktør videreføres og utvikles.
- Arrangere sentrale skyteinstruktørkurs 1 i hver landsdel hvert år.
- Utvide og utvikle tilbudene om oppfølgings- og videreutdanningskurs.
- Samlagene skal etablere og arrangere forum og samlinger for sine lagsinstruktører.
- Aktiv bruk av e-læring i grunnopplæring og etterutdanning av skyteinstruktører.
- Etablere sentralt forum for instruktører for idéutveksling på sosiale medier.
- Videreføre egen utdanning av grovfeltinstruktører.
- Utvikle tilbud for instruktører i Stang- og felthurtigskyting som del av feltinstruktørpakken.

Medansvar: DFSU, DFSFU, samlagene og skytterlagene

2.2 Rekruttering og utdanning av tillitsvalgte

Delmål: Styrke lagsarbeidet gjennom å øke funksjonaliteten til skytterlagsstyrer.

TILTAK:

- Øke kompetansen til de tillitsvalgte i skytterlagene gjennom å arrangere tillitsvalgtkurs for skytterlag i regi av utdanningsavdelingen i alle samlag ila. planperioden.
- Økt fokus på skytterlagsstyret som team for å få mer funksjonelle lagsstyrer
- Fokusere på rollen som tillitsvalgt - den positive rollemodellen.
- Generell motivering av medlemsmassen til å påta seg oppgaver og verv.
- Dagens «Kurs for nye tillitsvalgte» (KFNT) videreføres.
- Regional samling vurderes og utvikles i tråd med ny turnus og intervallet mellom Skyttertinget, ledersamling og forum for skytterlagsledere.
- Gjenoppbygge lag med liten aktivitet der lokalisering og ressurser tilsier at laget bør bestå.
- Tilrettelegge for idéutveksling på tvers av lag og organisasjonsledd på sosiale medier.
- Gjennomføre forum for skytterlagsledere.
- Styrke kommunikasjon på tvers av organisasjonsleddene.

Medansvar: Samlagene og skytterlagene

2.3 Kjennetegn på måloppnåelse i planperioden

- Utdanne minst 700 nye instruktører til nivå 1.
- Utdanne minst 250 instruktører til nivå 2.
- I planperioden øke antallet kurs for tillitsvalgte i skytterlag med 25% sammenliknet med 4-års perioden 2017 – 2020.

3. Ungdoms- og rekrutteringsarbeid

HOVEDMÅL: Beholde de vi rekrutterer lenger.

STRATEGI: Sørg for at skytterlagene driver et godt ungdoms- og rekrutteringsarbeid gjennom fokus på regelmessige skyteskoler for skyttere i alle aldre, varierte treninger, lokal aktivitet og det "det gode skytterlagsmiljøet".

3.1 Skyteskole – rekruttering for fremtiden

Delmål: Flere skytterlag som arrangerer skyteskole regelmessig.

TILTAK:

- Videreutvikle konseptet for skyteskole.
- Formidle enkle og konkrete suksessfaktorer for skyteskole.

3.2 Breddeskytteren – kjernen i skytterlaget

Delmål: Flere aktive skyttere i alle aldre.

TILTAK:

- Variere innholdet i treningene.
- Flere lavterskelstevner.
- Styrke samarbeid mellom skole og skytterlag.
- Rekruttere i storbyene.
- Rekruttere tidligere aktive skyttere.
- Arbeide for at økonomi ikke skal være en barriere for deltakelse jf. FNs bærekraftsmål «Mindre ulikhet».
- Gjøre det enklere for skyttere som studerer å være en del av skyttesporten.
- Legge bedre til rette for skyttere med funksjonsnedsettelse.
- Inkludere storviltjegerne.

3.3 Skytterlagsmiljøet – nøkkelen til suksess

Delmål: Økt følelse av tilhørighet og trivsel i skytterlaget for å beholde de vi har lengst mulig.

TILTAK:

- Fokusere på det sosiale miljøet ved alle DFS-arrangementer.
- Oppfordre samlag til å arrangere lagcuper/-serier.
- Oppfordre lag til å gå til innkjøp av lagstøy.
- Bruke sosiale medier til å skape en følelse av tilhørighet til DFS.
- Gjøre «Ungdomsplakaten» bedre kjent.

3.4 Ungdomsutvalget – ildsjelene

Delmål: Øke kunnskapene til de som driver ungdoms- og rekrutteringsarbeid.

TILTAK:

- Arrangere kurs i ungdomsarbeid for samlag.
- Kunnskaps- og erfaringsutveksling på Landskytterstevnet.
- Direkte kommunikasjon mellom ungdomskonsulent og ungdomsledere.
- Øke bevisstheten rundt hva som er ungdomslederens rolle.

3.5 Kjennetegn på måloppnåelse i planperioden

- Minimum 360 unike lag som arrangerer skyteskole i planperioden, og minimum 175 lag per år.
- Økt gjennomsnittet på antall skyttere som deltar på minst én DFS-konkurranse i året.
- Økt antall samarbeid med skoler i perioden.
- Økt antall ungdomssamlinger i perioden.
- Minimum 5.000 deltakere per år totalt på skyteskoler, prosjekter i skolen og ungdomssamlinger.

4. Anlegg

HOVEDMÅL: DFS skal ha en desentralisert skytebanestruktur som dekker hele befolkningen innenfor en rimelig reiseavstand.

STRATEGI: Skytebaneanleggene skal opprettholdes og videreutvikles gjennom aktive skytterlag og tilgang på sentral teknisk/juridisk spisskompetanse, samt sikre at skytebanene tilfredsstiller krav til sikkerhet og miljø.

4.1 Anleggsutvikling

Delmål: Sikre tilgang på skytebaner over hele landet innenfor en rimelig reiseavstand fra der folk bor.

TILTAK:

- Sikre gode rammebetingelser for å drive skyteaktivitet.
- Sikre tilgang på sentral teknisk og juridisk bistand med spisskompetanse.
- Sikre god dialog mellom skytterlag, offentlige instanser og respektive kommuner.
- Utvikle en nasjonal anleggsplan for utendørs og innendørs skytebaneanlegg som dekker behovet for å drive skyteaktivitet, spesielt i større regioner og byer. En del av arbeidet blir å fastslå hva som legges i en desentralisert skytebanestruktur i hele landet.
- Bidra til å dekke Heimevernets behov for desentralisert lagring.
- Etablere flere faste felt, Stang- og felhurtigarenaer med elektronisk målmateriell i alle samlag.

Medansvar: Skytebanekontakter og skytterlagene

4.2 Sikkerhet og miljø

Delmål: Alle anlegg skal til enhver tid tilfredsstillere krav til sikkerhet og miljø.

TILTAK:

- Skytterlagene skal gjennom årlige sikkerhetsinspeksjoner sikre at skytebanene til enhver tid oppfyller gjeldende krav til sikkerhet og miljø.
- Gjennom skytebanekontaktordningen opprettholde fokus på sikkerhet og miljø.
- Videreutvikle skytebaneregister i samarbeid med offentlige instanser og ev. andre organisasjoner.
- Aktiv bruk av miljøpakkemidler for å redusere utslipp av støy og eventuelt annen forurensing.
- Fortsette arbeidet for statlig finansiering av oppryddingstiltak på sivile skytebaner.
- Utrede og gjennomføre tiltak som følge av ev. restriksjoner for bruk av blyammunisjon.
- Innføre «DFS miljøsertifisering» for utendørs og innendørs skytebaner.

Medansvar: Skytebanekontakter og skytterlagene

4.3 Kjennetegn på måloppnåelse i planperioden

- Dokumentere at alle skytebaneanlegg tilfredsstiller krav til sikkerhet og miljø.
- Minst halvparten av alle skytebaner, utendørs og innendørs, skal ha en «DFS miljøsertifisering».
- Gjennomføre minst to miljøpakkeprosjekt per år.

5. Sport og konkurranser i DFS

HOVEDMÅL: Sporten i DFS skal bidra til å motivere flest mulig til å delta i våre aktiviteter, og gjennom det oppfylle formålet om god våpenkultur og praktiske skyteferdigheter.

STRATEGI: Skape større aktivitet gjennom lokale og sentrale konkurranser som fremmer lagsaktiviteter.

5.1 Fellesdel

Delmål: Øke aktiviteten i alle DFS sine disipliner.

TILTAK:

- Permanente anlegg som sikrer aktivitetstilbudet i alle DFS sine disipliner.
- Gjennomgang av klassestrukturen med tingsak i 2022.
- Konkurransereglementet og klassestruktur skal ha fokus på bredde og aktivitet.
- Sørge for et bredt konkurransetilbud med vekt på lokale konkurranser og lagmesterskap.
- Gjennomføre motivasjonsfremmende tiltak og framsnakke DFS og skyttersporten.
- Norgescupen skal bidra til markedsføring og synliggjøring av DFS sin virksomhet.
- Utvikle konkurransetilbudet for jegere innenfor DFS sitt regelverk.
- Vurdere nye aktivitetsformer, eksempelvis laserskyting spesielt relatert til undervisning i skoler.
- Utrede mulighet for e-sport spill etter DFS premisser for å bidra til markedsføring av DFS-skyteaktiviteter og samtidig fremme god våpenkultur.

5.2 Feltskyting

TILTAK:

- Flere samlag som arrangerer feltkurs innledningsvis i sesongen.
- Utvikle feltskyting som sommeraktivitet.
- Vurdere muligheten for- og eventuelt prøve ut nasjonale konkurranser utenom LS.
- Gjennomføre et prosjekt for å rekruttere flere unge til grovfeltskyting.
- Utvikle et figurutvalg i grovfelt som er tilpasset bruk på elektroniske baneanlegg.

Medansvar: Samlagene og skytterlagene

5.3 Stang – og felthurtigskyting

TILTAK:

- Styrke- og utvikle konkurransetilbudet på alle nivå.
- Styrke tilbudet om samlinger og opplæring på samlagsnivå, spesielt relatert til ungdom.
- Videreføre satsingen på å rekruttere flere kvinnelige Stang- og felthurtigskyttere.

Medansvar: Samlagene og skytterlagene

5.4 Skifeltskyting og skogsløp med skyting

TILTAK:

- Større fokus og profilering av aktivitetskonkurransen.
- Mer fokus på Forsvarsmerket.
- Gjennomføre tiltak for å øke andelen kvinnelige skifeltskyttere.
- Styrke tilbudet om samlinger og opplæring på samlagsnivå.
- Arrangere flere lokale konkurranser, herunder lagmesterskap, samlagsstevner og aktivitetskonkurransen.

Medansvar: Samlagene og skytterlagene

5.5 Utendørs baneskyting

TILTAK:

- Økt fokus på oppfølging av nybegynnere etter skyteskole til å bli aktiv baneskytter.
- Baneeiere og stevnearrangører skal ha økt fokus på å utvikle arenaer og stevnekonsept som tilrettelegger for trivsel hos hele skytterfamilien.
- Baneskytingen skal brukes aktivt til å markedsføre og synliggjøre DFS sine samfunnsoppgaver og formål.

Medansvar: Samlagene og skytterlagene

5.6 Innendørs 15 meter skyting

TILTAK:

- Etablere flere kvalitetsanlegg der klima, miljø og sosial tilrettelegging blir vektlagt.
- Konkurransetilbudet skal brukes til å stimulere til økt aktivitet også i DFS sine utendørsdisipliner
- Se på muligheten for å innføre en "landskonkurranse" for breddeskyttere (valgfritt program for skyttere i klassene 1, 2 og 3).

Medansvar: Samlagene og skytterlagene

5.7 Skytingens Dag

Delmål: Skytingens Dag skal være en arena for profilering og rekruttering, som kan gjennomføres i flere skytedisipliner for å oppnå større synlighet.

TILTAK:

- Alternative gjennomføringer for å skape størst mulig aktivitet og synlighet.
- Bedre markedsføring for å øke oppslutningen om Skytingens Dag.
- Personlige invitasjoner til politikere og myndighetspersoner («politikerduell»).

Medansvar: Samlagene og skytterlagene

5.8 Kjennetegnet på måloppnåelse i planperioden

- Flere skyttere som deltar i minimum en DFS-konkurranse i året.
- Flere skytterlag som arrangerer lagsmesterskap – alle disipliner.
- Flere samlag som arrangerer samlagsstevner i Stang/felthurtig og skifelt/skogsløp.
- Øke antallet som gjennomfører Skytingens Dag.

6. Landsskytterstevnet

HOVEDMÅL: DFS skal videreutvikle Landsskytterstevnet som et av Norges største og viktigste sportsarrangement.

STRATEGI: Merkevaren Landsskytterstevnet skal utvikles videre som organisasjonens flaggskip, og styrkes med et nasjonalt arrangement innendørs.

6.1 Landsskytterstevnet

Delmål: Landsskytterstevnet (LS) skal prioritere å være en ferieopplevelse for skytterfamilien, samtidig som stevnets muligheter for større deltakelse og synlighet skal utvikles.

TILTAK:

- Deltagere og publikum skal sikres en god opplevelse til akseptabel kostnad for hele familien på Landsskytterstevnet gjennom et variert aktivitetstilbud på arenaen.
- Krav til skyttercampen gjennomgås for å definere akseptabelt nivå for pris og kvalitet.
- Samarbeide med Forsvaret om å videreutvikle elektronisk målmateriell og presentasjonsløsninger på arena og nett, samt materiell for å øke kapasiteten på 100 meter.
- Vurdere tiltak for å økt deltakelse på LS, som å legge til rette for kikkertklassen og stimulere til økt lokal deltakelse.
- Turnus for LS med virkning fra 2027 tas opp i full bredde i 2022.
- Vurdere å bruke Landsskytterstevnet AS som ansvarlig selskap for alle markedsavtaler i DFS.

Medansvar: Arrangører av Landsskytterstevnet

6.2 Landsskytterstevnet/Nasjonalt arrangement innendørs

Delmål: Landsskytterstevnet/Nasjonalt arrangement innendørs skal gi DFS et nytt flaggskip for synliggjøring, samt at organisasjonen skal ta grep for å styre utviklingen av sporten på 15 meter.

TILTAK:

- Legge til rette for et årlig arrangement med inntil 3 000 deltakere innendørs.
- Arrangement skal foregå sentralt på Østlandet de to første årene. Senere skal arrangementet primært rulleres mellom storbyene.
- Arrangementet skal styrke samhold i skytterlag/samlag ved å satse på lagskytinger.
- Arrangementet skal gjøre DFS og formålsparagrafen mer synlig i samfunnet.
- Samarbeide tett med NRK for utvikling av et mediekonsept for arrangementet.
- Arrangementet skal være selvfinansierende.

6.3 Kjennetegn på måloppnåelse i planperioden

- Øke deltakelsen på LS i perioden 2021-2024 sammenliknet med perioden 2011-2014 (samme arrangørsteder).
- Det skal gjennomføres minst ett Landsskytterstevne/Nasjonalt arrangement innendørs i planperioden. Evaluering av dette stevnet avgjør videre utvikling.
- TV-dekning av Landsskytterstevnet skal være på minst samme nivå som i perioden 2016-20.

7. Organisasjonsutvikling, økonomi og kommunikasjon

HOVEDMÅL: Bidra til større lagsaktivitet gjennom å arbeide for gode rammevilkår for utøvelse av skytterlagenes aktivitet.

STRATEGI: DFS sentralt skal bidra til å styrke aktiviteten på lagsnivå gjennom fokus på organisasjonsutvikling og gode administrative verktøy, og samtidig sikre organisasjonens økonomi gjennom statlig og egen finansiering.

7.1 Organisasjonsutvikling

Delmål: Drive organisasjonens virksomhet rasjonelt i tråd med samfunnsutviklingen og nåtidens krav.

TILTAK:

- Andel kvinner og yngre representanter blant tillitsvalgte på alle organisasjonsnivå skal økes.
- Begge kjønn skal være representert i samlagsstyret.
- Det oppfordres til at begge kjønn skal være representert i skytterlagenes styre.
- Landelskretsenes rolle og ev. representasjon på Skyttertinget skal utredes.
- Samlagenes representasjon på Skyttertinget skal utredes.
- Utarbeide plan for utvikling av skyttersporten i storbyene med grunnlag i erfaringer fra Oslo-prosjektet.
- Utarbeide tiltaksplan for hvordan DFS kan bidra til å nå klimamålet til Norge.
- Oppmuntre til frivillig sammenslåing av lag med liten eller ingen aktivitet der forutsetningene ligger til rette for å skape mer DFS-aktivitet.

Medansvar: Samlagene og skytterlagene

7.2 Økonomiske rammevilkår

Delmål: Sikre at DFS oppnår gode rammevilkår for best mulig å løse vårt oppdrag for Forsvaret og samfunnet for øvrig.

TILTAK:

- Fremme skyttersakens interesser og betydning for politikere nasjonalt, regionalt og lokalt.
- Ha en god dialog med Forsvarsdepartementet, og eventuelt andre departement.
- Sikre at statlige bevilgninger opprettholdes på minst samme nivå som i 2020.
- Fri egenkapital skal være minst 10 mill. kroner i hele planperioden.
- Nøkternhet skal prege DFS.

Medansvar: Samlagene og skytterlagene

7.3 Markedsavtaler og samarbeidspartnere

Delmål: DFS skal bli en attraktiv samarbeidspartner og øke frie inntekter gjennom samarbeidsavtaler med næringslivet.

TILTAK:

- Ha en tydelig markedsprofil for DFS.
- Skape merverdi for våre samarbeidspartnere og tilby attraktive samarbeidsløsninger.
- Gjøre det attraktivt for skytterlagene å bruke avtalene som inngås sentralt.
- Ivareta struktur og rettigheter til DFS gjennom retningslinjer og gode avtaler internt og eksternt.

Medansvar: Samlagene og skytterlagene

7.4 Informasjons- og kommunikasjonsteknologi (IKT)

Delmål: Organisasjonens IKT-løsninger skal være framtidsrettet og lett tilgjengelige for brukerne, og samtidig bidra til å gjøre organisasjonen mer effektiv og tilgjengelig.

TILTAK:

- Hjemmesiden dfs.no skal optimaliseres for alle plattformer.
- DFS Grasrot med tilhørende app videreutvikles – skal brukes i skytterlag og samlag.
- Videreutvikle administrativ løsning - Mitt DFS.
- Utvikle web baserte e-Læringsmoduler for IKT-tjenestene.
- Arrangere åpen IKT-konferanse for samlag og skytterlag annethvert år.
- Ta i bruk Microsoft Teams som kommunikasjonsverktøy sentralt og for samlagene.

Medansvar: Samlagenes IT-kontakter

7.5 Kompetanse og dokumentasjon

Delmål: Alle skytterlag skal oppfylle relevante krav og pålegg stilt av det offentlige, samt drive iht. standard lover for skytterlag.

TILTAK:

- Benytte DFS sitt verktøy for internkontroll for å sikre at lagets virksomhet er iht. offentlige regler.
- Videreutvikle verktøy for å gi økt bevissthet om ansvaret det er å være skytterlagsleder.
- Utvikle sikkerhetskurs ved første gangs erverv av våpen, jf. ny våpenforskrift.

Medansvar: Samlagene og skytterlagene

7.6 Norsk Skyttertidende (NST)

Delmål: Organisasjonens eget blad skal bidra til å skape begeistring, inspirasjon og identitet til DFS.

TILTAK:

- Videreutvikle og styrke NST og nettsiden www.skyttertidende.no som et moderne og interessant blad/nettsted for alle skyttere og tillitsvalgte i DFS.
- Gjennomføre kampanjer for å få flere abonnenter.

7.7 Kommunikasjon og media

Delmål: Gjennom alle medieflater bidra til å skape økt oppmerksomhet om DFS.

TILTAK:

- Ta direkte kontakt med relevante medier for å selge inn aktuelle saker.
- Aktiv bruk av sosiale medier som Facebook for å spre informasjon om virksomheten.
- Bidra til at samlag og skytterlag blir aktive brukere av våre informasjonskanaler.
- Alle samlag skal ha en mediekontakt.

Medansvar: Samlag og skytterlag

7.8 Kjennetegn på måloppnåelse i planperioden

- Vedtatte mål for kjønnsfordeling i alle organisasjonsledd.
- Økonomiske rammevilkår skal være på minst samme nivå som i 2020.
- Verdien av markedsavtalene skal minst tredobles i planperioden.
- Alle skytterlag og samlag skal bruke organisasjonens IKT-verktøy.
- Alle skytterlag skal bruke DFS sitt verktøy for internkontroll til pålagt dokumentasjon.
- Alle samlag skal ha valgt en mediekontakt.

8. Samfunnsansvar

HOVEDMÅL: DFS skal tydeliggjøre og synliggjøre sin viktige samfunnsrolle mot offentlige myndigheter og politikere, basert på et godt fundamentert verdigrunnlag.

STRATEGI: God kontakt med offentlige instanser og politikere for å framsnakke DFS sitt viktige samfunnsbidrag.

8.1 Styrke samarbeid med offentlige myndighetsorgan og politikere

Delmål: Sikre DFS anerkjennelse i samfunnet gjennom god og saklig informasjon om vår virksomhet.

TILTAK:

- Ha jevnlig møter med Forsvarsdepartementet og andre aktuelle departement og direktorater for å tydeliggjøre og skape felles forståelse for vår samfunnsrolle som forsvarsorganisasjon og våpenopplærings-institusjon.
- Pleie og utvikle god kontakt med stortingsgruppene for saklig og god informasjon om DFS.
- Regional og lokal kontakt med offentlige myndigheter og politikere gjennom samlag og skytterlag.
- Invitere politikere til våre arenaer – spesielt til Landskytterstevnet.

Medansvar: Samlagene og skytterlagene

8.2 Styrke DFS sin samfunnsrolle

Delmål: Synliggjøre og tydeliggjøre DFS sitt samfunnsbidrag.

TILTAK:

- Aktiv markedsføring av skytterlagene sine aktiviteter og behovet for en desentralisert skytebanestruktur.
- DFS skal være allment kjent for utvikling av god våpenkultur i det norske samfunnet.
- Utvikle DFS som en viktig arena i forhold til folkehelsearbeidet gjennom samarbeid med regionale og lokale folkehelsekoordinatorer.
- Synliggjøre DFS som en viktig ressurs i å forebygge kriminalitet gjennom vårt holdningsskapende arbeid.
- Utarbeide tiltaksplan for å bidra til å nå relevante målsetninger i FNs bærekraftsmål.

Medansvar: Samlagene og skytterlagene

8.3 Organisasjon og etikk

Delmål: DFS skal videreutvikle og forankre sitt verdi- og etikkarbeid i hele organisasjonen.

TILTAK:

- Alle skal føle seg velkomne og trygge i et skytterlag, jf. også DFS sin ungdomsplakat.
- Arbeide for en ærlig, rettferdig og dopingfri sport.
- Ta et tydelig standpunkt i etiske og moralske spørsmål i organisasjonen og overfor media.
- Våre potensielle samarbeidspartnere skal speile DFS sine etiske verdier.

8.4 Kjennetegn på måloppnåelse i planperioden

- Gjennomføre møter med Forsvarsdepartementet og politiske parti minst en gang per år.
- Det frivillige Skyttervesen skal være mer allment kjent i 2024 enn i forrige langtidsplanperiode.
- Utarbeidd tiltaksplan for å nå relevante målsetninger i FNs bærekraftsmål.
- Gjennomgått og evaluert etiske retningslinjer to ganger i løpet av planperioden.

9. ØKONOMISK PROGNOSE 2021 - 2024

Offentlige midler – avrunda tall. Det er lagt inn kompensasjon for lønns- og prisstigning.

	Regnskap 31.12.2019	Budsjett 2020	Prognose 2021	Prognose 2022	Prognose 2023	Prognose 2024
Tilskudd fra FD	30 967 000	31 451 000	32 000 000	32 500 000	33 000 000	33 500 000
Komp. tilleggspensjon SPK			400 000	800 000	1 200 000	1 200 000
Andre off. tilskudd		0	250 000	250 000	250 000	250 000
Markedsinntekter	1 200 222	1 250 000	2 000 000	2 500 000	3 000 000	3 500 000
Omsetning salgsavd.	24 365 826	24 450 000	24 400 000	24 400 000	24 400 000	24 400 000
Omsetning NST	2 435 053	2 370 000	2 400 000	2 400 000	2 400 000	2 400 000
Kontingent/salg skytterlag	2 865 835	3 100 000	3 400 000	9 000 000	9 000 000	9 000 000
Momskompensasjon	1 542 958	1 600 000	1 700 000	1 700 000	1 700 000	1 700 000
Arrangementsavgifter	1 173 250	1 400 000	1 400 000	1 100 000	1 300 000	1 200 000
Landslotteriet	-	1 550 000	0	1 550 000	0	1 550 000
Andre inntekter	449 317	370 000	450 000	500 000	500 000	500 000
Sum inntekter	64 999 461	67 541 000	68 400 000	76 700 000	76 750 000	79 200 000
Administrasjon	7 505 618	7 832 000	8 100 000	8 400 000	8 700 000	9 000 000
Varslet tilleggspensjon SPK			400 000	800 000	1 200 000	1 200 000
Landsskytterstevnet/NC	3 481 800	3 360 000	3 500 000	3 700 000	3 500 000	3 500 000
Nordisk, NM skifelt/skogsfl.	399 570	500 000	500 000	500 000	500 000	500 000
Medaljer, premier	391 702	510 000	520 000	530 000	540 000	550 000
Driftstilskudd org. ledd	1 439 512	1 466 000	1 500 000	2 500 000	2 500 000	2 500 000
Anleggsavdeling						
– Drift og bidrag	4 119 178	4 333 000	4 400 000	4 500 000	4 550 000	4 600 000
– Miljøpakke	5 534 285	5 780 000	5 900 000	6 000 000	6 100 000	6 200 000
Utdanning	5 127 402	5 535 000	5 850 000	6 000 000	6 150 000	6 250 000
Ungdom/rekruttering	3 133 610	2 940 000	3 000 000	3 050 000	3 100 000	3 150 000
Feltaktiviteter	931 145	1 250 000	1 250 000	1 250 000	1 250 000	1 250 000
Kommunikasjon og media	1 997 769	2 130 000	2 150 000	2 200 000	2 250 000	2 300 000
Andre prosjekter		800 000	800 000	3 000 000	3 200 000	3 400 000
Sum org. utgifter	34 061 591	36 436 000	37 870 000	42 430 000	43 540 000	44 400 000
Kostnader salgsavd.	24 363 702	24 334 000	24 300 000	24 300 000	24 300 000	24 300 000
Kostnader NST	2 278 459	2 231 000	2 300 000	2 300 000	2 300 000	2 300 000
Kostnader IKT/kontingent	2 260 734	2 700 000	3 000 000	6 000 000	6 000 000	6 000 000
Landslotteriet	-	1 032 000	-	1 032 000		1 032 000
Totale kostnader	62 964 486	66 733 000	67 470 000	76 062 000	76 140 000	78 032 000
Overført tilskudd FD	1 262 244					
Resultat	772 731	808 000	930 000	638 000	610 000	1 168 000
Fri egenkapital	11 269 328	11 559 328	12 489 328	12 609 328	13 219 328	13 869 328

Prioritering ved mer inntekter enn prognosen tilsier:

- 1) Styrke kommunikasjons- og markedsarbeidet (finansieres med markedsinntekter).
- 2) Styrke ungdoms- og rekrutteringsarbeidet.
- 3) Styrke utdanningsvirksomheten.

Prioritering ved mindre inntekter enn prognosen tilsier:

- 1) En andel av sentral jegeravgift bør gå til DFS og NJFF (tatt opp med NJFF og Miljødirektoratet).
- 2) Redusere bidragsordninger.

Det frivillige Skyttervesen

Telefon: 23 17 21 00
e-post: firmapost@dfs.no
www.dfs.no